OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

# 2004 Rhif 2555 (Cy.227)

# LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

## Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Awdurdodau Tân) (Cymru) 2004

| | |
|---|---|
| *Wedi'u gwneud - -* | *28 Medi 2004* |
| *Yn dod i rym - -* | *29 Medi 2004* |

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adran 18(1), (3) a (4) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989(**1**) sydd wedi'u breinio bellach yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru i'r graddau y maent yn arferadwy yng Nghymru(**2**) a'r pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 100(1) a (5) a 105 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000(**3**) ar ôl ymgynghori yn unol â gofynion adran 100(5):

## RHAN 1

### Cyffredinol

**Enwi, cychwyn a chymhwyso**

**1.**—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Awdurdodau Tân) (Cymru) 2004 a deuant i rym ar 29 Medi 2004.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas ag awdurdodau tân yng Nghymru yn unig.

**Dehongli**

**2.** Yn y Rheoliadau hyn —

ystyr "aelod" ("*member*") yw, ac eithrio o ran paragraff (b) o'r diffiniad o "dyletswydd a gymeradwywyd" ("*approved duty*") a pharagraff (2) o reoliad 15, aelod o awdurdod tân a benodwyd felly gan awdurdod cyfansoddol;

ystyr "awdurdod cyfansoddol" ("*constituent authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol sy'n dod o fewn ardal awdurdod tân;

(**1**) 1989 p. 42; diwygir adran 18 gan adran 99 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Ceir diwygiadau eraill i adran 18, ond nid ydynt yn berthnasol i'r rheoliadau hyn.
(**2**) *Gweler* Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672).
(**3**) 2000 p.22.

ystyr "awdurdod tân" ("*fire authority*") yw—

(a) awdurdod tân a sefydlwyd drwy gynllun cyfuno o dan Ddeddf Gwasanaethau Tân 1947(**4**); a

(b) awdurdod tân ac achub a sefydlwyd drwy gynllun o dan adran 2 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004(**5**);

ystyr "blwyddyn" ("*year*") yw—

(a) y cyfnod sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r rheoliadau hyn i rym ac sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2005; a

(b) unrhyw gyfnod o 12 mis sy'n gorffen ar 31 Mawrth mewn unrhyw flwyddyn ar ôl 2005.

ystyr "cadeirydd" ("*chairperson*") yw aelod a etholwyd gan awdurdod tân yn gadeirydd i'r awdurdod tân hwnnw;

ystyr "Deddf 1972" ("*1972 Act*") yw Deddf Llywodraeth Leol 1972(**6**);

ystyr "Deddf 1989" ("*1989 Act*") yw Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989;

ystyr "Deddf 2000" ("*2000 Act*") yw Deddf Llywodraeth Leol 2000;

ystyr "dyletswydd a gymeradwywyd" ("*approved duty*") yw—

(a) bod yn bresennol mewn cyfarfod yr awdurdod tân neu unrhyw bwyllgor yr awdurdod tân neu unrhyw gorff y mae'r awdurdod tân yn gwneud penodiadau neu enwebiadau iddo neu gyfarfod unrhyw bwyllgor corff o'r fath;

(b) bod yn bresennol mewn cyfarfod unrhyw gymdeithas o awdurdodau y mae'r awdurdod tân yn aelod ohono;

(c) bod yn bresennol mewn unrhyw gyfarfod arall yr awdurdodir ei gynnal gan yr awdurdod tân neu gan un o bwyllgorau'r awdurdod tân neu gan un o gyd-bwyllgorau'r awdurdod tân ac un neu fwy o awdurdodau tân eraill neu unrhyw gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol neu gyngor parc cenedlaethol;

(ch) dyletswydd yr ymgymerir â hi yn unol â rheol sefydlog sy'n ei gwneud yn ofynnol i aelod neu aelodau fod yn bresennol pan agorir dogfennau tendro;

(d) dyletswydd yr ymgymerir â hi mewn cysylltiad â chyflawni unrhyw un o swyddogaethau'r awdurdod tân sy'n rhoi hawl i'r awdurdod tân neu sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo archwilio neu awdurdodi archwilio mangre;

(dd) bod yn bresennol mewn unrhyw ddigwyddiad hyfforddi neu ddatblygu a gymeradwywyd gan yr awdurdod tân; ac

(e) unrhyw ddyletswydd arall a gymeradwywyd gan yr awdurdod tân, neu unrhyw ddyletswydd arall o ddosbarth a gymeradwywyd felly, ac yr ymgymerir â hi er mwyn cyflawni, neu mewn cysylltiad â chyflawni, swyddogaethau'r awdurdod tân neu swyddogaethau unrhyw un o'i bwyllgorau;

ystyr "is-gadeirydd" ("*vice-chairperson*") yw aelod a etholwyd gan awdurdod tân yn is-gadeirydd i'r awdurdod hwnnw;

ystyr "lwfans awdurdod tân" ("*fire authority allowance*") yw lwfans sylfaenol sy'n daladwy o dan adran 18(1)(a) o Ddeddf 1989;

ystyr "lwfans cadeirydd awdurdod tân" ("*fire authority chairperson's allowance*") yw lwfans cyfrifoldebau arbennig sy'n daladwy o dan adran 18(1)(c) o Ddeddf 1989;

(**4**) 1947 p.41
(**5**) 2004 p.21.
(**6**) 1972 p.70.

ystyr "lwfans is-gadeirydd awdurdod tân" ("*fire authority vice-chairperson's allowance*") yw lwfans cyfrifoldeb arbennig sy'n daladwy o dan adran 18(1)(c) o Ddeddf 1989;

mae ystyr "pwyllgor" ("*committee*") yn cynnwys is-bwyllgor;

ystyr "Rheoliadau 2002" ("*2002 Regulations*") yw Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Sir a Chynghorau Bwrdeistref Sirol ac Awdurdodau Parciau Cenedlaethol) (Cymru) 2002(**7**); a

rhaid dehongli "swyddog priodol" yn unol â sut y mae "proper officer" wedi'i ddehongli yn adran 270(3) o Ddeddf 1972.

**Awdurdodau perthnasol a ragnodwyd**

**3.** Mae awdurdodau tân wedi'u rhagnodi yn awdurdodau perthnasol at ddibenion adran 100(1)(b) a (d) o Ddeddf 2000.

# RHAN 2

## Cynlluniau ar gyfer Lwfansau Aelodau

**Dehongli**

**4.** At ddibenion y Rheoliadau hyn, bernir i gyfnod swydd aelod ddechrau ar y dyddiad y cafodd yr aelod hwnnw ei benodi i'r swydd honno gan awdurdod cyfansoddol, a bernir i gyfnod swydd cadeirydd neu is-gadeirydd awdurdod tân ddechrau ar y dyddiad yr etholwyd yr aelod hwnnw i'r swydd honno gan yr awdurdod tân.

**Cynlluniau lwfans**

**5.**—(1) Rhaid i bob awdurdod tân—

(a) gwneud cynllun yn unol â'r Rheoliadau hyn bob blwyddyn i dalu'r lwfansau a ddisgrifir yn y Rhan hon; a

(b) talu'r lwfansau hynny yn unol â'r cyfryw gynllun.

(2) Pan fo cynllun i'w ddirymu yn unol â rheoliad 6, rhaid i'r awdurdod tân, cyn i'r dirymiad ddod yn effeithiol, wneud cynllun pellach am y cyfnod sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r dirymiad yn effeithiol.

**Diwygio cynlluniau**

**6.**—(1) Caniateir diwygio neu ddirymu cynllun a wneir o dan y Rhan hon ar unrhyw adeg.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), canateir i gynllun a wneir o dan y ddarpariaeth hon ddarparu ar gyfer addasu lwfansau yn flynyddol, a hynny o ran y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006 a'r blynyddoedd dilynol.

(3) Rhaid i addasiad blynyddol a wneir gan awdurdod tân—

(a) yn achos lwfans awdurdod tân, beidio â bod yn fwy na'r swm sy'n cynrychioli cyfartaledd yr holl addasiadau blynyddol a wnaed (os gwnaed addasiadau) gan ei awdurdodau cyfansoddol i'r lwfansau sylfaenol(**8**) sy'n daladwy gan yr awdurdodau hynny yn y flwyddyn honno, o dan Reoliadau 2002; a

(**7**) O.S. 2002/1895 (Cy.196).
(**8**) *Gweler* rheoliad 7 o O.S. 2002/1895 (Cy.196).

(b) yn achos lwfans cadeirydd awdurdod tân a lwfans is-gadeirydd awdurdod tân, beidio â bod yn fwy na'r swm sy'n cynrychioli cyfartaledd yr holl addasiadau blynyddol a wnaed (os gwnaed addasiadau) gan ei awdurdodau cyfansoddol i'r lwfansau cyfrifoldebau arbennig(**9**) sy'n daladwy gan yr awdurdodau hynny yn y flwyddyn honno, o dan Reoliadau 2002.

(4) Pan fo addasiad i'w wneud i gynllun a fydd yn effeithio ar y lwfans sy'n daladwy ar gyfer y flwyddyn y gwneir yr addasiad, caiff y cynllun ddarparu bod yr hawl i gael y lwfans sydd wedi'i addasu yn gymwys o ddechrau'r flwyddyn y gwneir yr addasiad ynddi.

(5) Pan nad yw cynllun yn darparu bod yr hawl i gael lwfans sydd wedi'i addasu yn gymwys o ddechrau blwyddyn, fel a ddisgrifir ym mharagraff (4)—

(a) bydd yr addasiad yn effeithiol o ddyddiad yr addasu; a

(b) bydd yr hawl i gael y lwfans hwnnw sydd wedi'i addasu yn hawl i gael tâl am y gyfran honno o'r lwfans hwnnw sy'n cyfateb i nifer y dyddiau y mae'r lwfans yn effeithiol yn ystod y flwyddyn honno o'i chymharu â nifer y dyddiau sydd yn y flwyddyn honno.

**Lwfansau awdurdod tân**

**7.**—(1) Rhaid i gynllun a wneir o dan y Rhan hon ddarparu bod lwfans awdurdod tân yn cael ei dalu, am bob blwyddyn y mae'r cynllun yn ymwneud â hi, i bob aelod o'r awdurdod tân, a rhaid i swm y lwfans hwnnw fod yr un fath â'r swm a delir i bob aelod.

(2) At ddibenion y flwyddyn sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym ac sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2005, ni fydd cyfanswm y lwfans awdurdod tân sy'n daladwy i bob aelod o dan y cynllun yn fwy na £505.

(3) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3)(a), (4) a (5) o reoliad 6, ar gyfer y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006, ni fydd cyfanswm y lwfans awdurdod tân sy'n daladwy i bob aelod o dan y cynllun yn fwy na £1,002.

(4) At ddibenion y blynyddoedd sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2006 neu ar ôl hynny, ni fydd cyfanswm y lwfans awdurdod tân sy'n daladwy i bob aelod o dan y cynllun (yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3)(a), (4) a (5) o reoliad 6) yn fwy na chyfanswm y lwfans a oedd yn daladwy yn ystod y flwyddyn flaenorol.

(5) Os bydd cyfnod swydd aelod yn para am ran o flwyddyn yn unig, rhaid i'r cynllun ddarparu y bydd hawl yr aelod hwnnw yn hawl i gael tâl am y gyfran honno o'r lwfans awdurdod tân hwnnw sy'n cyfateb i nifer y dyddiau y mae cyfnod swydd yr aelod o'i chymharu â nifer y dyddiau yn y cyfnod hwnnw.

(6) Pan fo aelod yn cael ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol(**10**) o gyfrifoldebau a dyletswyddau'r aelod hwnnw yn unol â Rhan III o Ddeddf 2000 neu â rheoliadau a wnaed o dan y Rhan honno(**11**), rhaid i'r cynllun bennu y caiff yr awdurdod tân wrthod talu'r gyfran honno o'r lwfans awdurdod tân sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn perthynas â'r cyfnod pan ataliwyd yr aelod dros dro neu ataliwyd ef dros dro yn rhannol.

(7) Rhaid i gynllun a baratoir o dan y Rhan hon ddarparu na fydd mwy nag un lwfans awdurdod tân yn daladwy i aelod.

**Lwfansau cadeirydd a lwfansau is-gadeirydd awdurdod tân**

**8.**—(1) Rhaid i gynllun a wneir o dan y Rhan hon ddarparu ar gyfer talu, am bob blwyddyn y mae'r cynllun yn ymwneud â hi, lwfans cadeirydd awdurdod tân a lwfans is-gadeirydd awdurdod tân.

(**9**) *Gweler* rheoliad 8 o O.S. 2002/1895 (Cy.196).
(**10**) *Gweler* adran 83(7) i (10) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.
(**11**) *Gweler* yn enwedig O.S. 2001/2287 (Cy.171).

(2) At ddibenion y flwyddyn sy'n dechrau ar y dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym ac sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2005, ni fydd cyfanswm—

(a) lwfans cadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i gadeirydd o dan y cynllun yn fwy na £4,591; a

(b) lwfans is-gadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i is-gadeirydd o dan y cynllun yn fwy na £3,529.

(3) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3)(b), (4) a (5) o reoliad 6, ni fydd cyfanswm—

(a) lwfans cadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i gadeirydd o dan y cynllun ar gyfer y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006 yn fwy na £9,108; a

(b) lwfans is-gadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i is-gadeirydd o dan y cynllun ar gyfer y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006 yn fwy na £7,000.

(4) At ddibenion y blynyddoedd sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2006 neu ar ôl hynny, ni fydd cyfanswm —

(a) lwfans cadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i gadeirydd o dan y cynllun (yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3)(b), (4) a (5) o reoliad 6) yn fwy na chyfanswm y lwfans hwnnw a oedd yn daladwy yn ystod y flwyddyn flaenorol; a

(b) lwfans is-gadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i is-gadeirydd o dan y cynllun ar gyfer y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006 (yn ddarostyngedig i baragraffau (2), (3)(b), (4) a (5) o reoliad 6) yn fwy na chyfanswm y lwfans hwnnw a oedd yn daladwy yn ystod y flwyddyn flaenorol.

(5) Pan fo cyfnod swydd aelod o awdurdod tân fel cadeirydd (neu is-gadeirydd) yn para am ran o flwyddyn yn unig, rhaid i'r cynllun ddarparu y bydd hawl yr aelod hwnnw yn hawl i gael ei dalu'r gyfran honno o lwfans cadeirydd awdurdod tân (neu lwfans is-gadeirydd awdurdod tân) sy'n cyfateb i nifer y dyddiau y mae'r aelod yn dal y swydd yn ystod y flwyddyn o'i chymharu â nifer y dyddiau yn y flwyddyn honno.

(6) Pan fo aelod wedi'i atal dros dro neu wedi'i atal dros dro yn rhannol o'i gyfrifoldebau neu ei ddyletswyddau fel cadeirydd neu is-gadeirydd yn unol â Rhan III o Ddeddf 2000 neu â rheoliadau a wnaed o dan y Rhan honno, rhaid i'r cynllun bennu y bydd yr awdurdod tân yn cael gwrthod talu'r gyfran honno o lwfans cadeirydd awdurdod tân neu lwfans is-gadeirydd awdurdod tân sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn perthynas â'r cyfnod yr ataliwyd ef dros dro, neu yr ataliwyd ef dros dro yn rhannol.

# RHAN 3

## Cynlluniau – Darpariaeth Bellach

**Swm y lwfansau**

**9.** O ran unrhyw flwyddyn y mae'n ymwneud â hi, rhaid i gynllun o dan Ran 2 bennu—

(a) swm lwfans awdurdod tân; a

(b) swm lwfans cadeirydd yr awdurdod tân a swm lwfans is-gadeirydd yr awdurdod tân.

**Adennill lwfansau**

**10.** Pan dalwyd lwfans yn barod o dan Ran 2 o'r Rheoliadau hyn o ran unrhyw gyfnod pan fo'r aelod dan sylw—